

Speciale editie

Nieuwsbrief GHOR Rotterdam-Rijnmond

Deze editie geheel gewijd aan:

Werkconferentie “Dreiging en terrorismegevolgbestrijding in de witte kolom”

29 juni 2016, Hotel van der Valk Ridderkerk.

“Ik ben in Uruzgan en Mali geweest maar ik heb nergens zoveel schrik gehad als 7 km van mijn eigen woning! Wat ik zag op vliegveld Zaventem, de wonden, afgerukte ledenmaten, dat zie je alleen in oorlogsgebied” Jan Vaes adjudant-chef Crisiscel Militair Hospitaal Koningin Astrid te Brussel, first response aanslag vliegveld Zaventem.

Op initiatief van drie GHOR bureaus (Rotterdam Rijnmond, Zuid-Holland Zuid en Zeeland) is een werkconferentie georganiseerd. Zeker honderd personen uit de diverse zorginstellingen van de genoemde regio's waren aanwezig. Tijdens het eerste deel van de conferentie werden de ervaringen gedeeld van diverse geneeskundige hulpverleners. Zij verleenden als eerste hulp en verzorgde de coördinatie tijdens de eerste uren na de aanslagen in Brussel op 22 maart 2016. Tijdens deze aanslagen werd de vertrekhal van Brussels Airport Zaventem en het metrostation Maalbeek, onder de Wetstraat, getroffen. Tijdens de presentaties kwamen de operationele zaken in het brongebied aan de orde, de opvang en coördinatie in het ziekenhuis en de federale (strategische) coördinatie van alle aspecten rondom een terroristische aanslag. Eén ding werd wel heel duidelijk: een terroristische aanslag confronteert de gehele gezondheidszorg met uitdagingen die niet of nauwelijks voorkomen. De ambulance-medewerkers zullen de omslag moeten maken van individuele patiëntenzorg, naar hulpverleners aan het collectief. Snelle triage is dan van levensbelang. Het behandelen van slachtoffers met verwondingen die niet vaak voorkomen in de reguliere hulpverlening,

vraagt om inzichten zoals gebruikelijk bij oorlogsgeneeskunde. Is er, bijvoorbeeld, een tourniquet in de ambulance aanwezig? Veiligheid voor jezelf en je collega's: is dat er bij een terroristische aanslag? Nee!! Er is géén sprake van een veilige werkomgeving! Er kan nog een bom afgaan, of er bevindt zich (nog) een terrorist onder de gewonden. Is het gewondennest wel een veilige werkomgeving? Dit is niet alleen een vraag in het brongebied, maar speelt ook in het ziekenhuis. Hoe is de beveiliging georganiseerd? Wat doe je als de terrorist zelf, levensgevaarlijk gewond, wordt binnengebracht?

Gewondenspreiding vraagt een andere benadering, want het merendeel van je gewonden zijn T1 (zwaar gewond). Welke ziekenhuizen in de regio zijn gewend om multitrauma's op te vangen? Is er voldoende IC-capaciteit, kennis en chirurgische mogelijkheden? Dit vraagt om een gewondenspreidingsplan bezien vanuit deze specifieke categorie slachtoffers en verwondingen. Daarnaast zullen de verschillende communicatienetwerken uitvallen door overbelasting. Diverse instellingen en organisaties gaan slachtoffers registreren, zonder onderlinge afstemming. De collega's uit België benadrukten met klem: regel een goede uitwisseling van de NAW gegevens. Zorg voor een overkoepelend sturingsorgaan voor de gehele “witte kolom”, zoals de GHOR. Dat hebben wij echt gemist! Verder moet er speciale aandacht zijn voor de psychosociale hulpverlening. Deze is niet alleen nodig voor de slachtoffers e, omstanders en verwanten, , maar ook voor de hulpverleners en zij die op de achtergrond ondersteunend waren. Dit vraagt maanden intensieve trajecten en monitoring.

Deze conferentie was indrukwekkend en geeft de GHOR meer dan voldoende aanleiding om samen met de gezondheidszorgpartners in de regio aan de slag te gaan met dit thema. Wat kunnen we leren van de collega's uit Brussel en in hoeverre kunnen we ons voorbereiden op een aanslag?

Uiteraard zal daarin afstemming worden gezocht met de Brandweer, Politie en Gemeenten en zal aansluiting gezocht worden bij de al bestaande planvorming.

Hier nog enkele laatste tips van de sprekers:

- Gino Claes (FOD Volksgezondheid): "Zorg voor goed informatiemanagement en zeer goede communicatie tussen alle partners. Houd er rekening mee dat het mobiele telefoonnet uitvalt en denk van te voren na over alternatieve communicatiemiddelen."
- Dimitri de Fré (Rampencoördinator Universitair Ziekenhuis Leuven): "We moeten geen 'ziekenhuis-terreurplan' willen schrijven. Houd de plannen eenvoudig. Werk vooral aan de mindset. Een andere manier van kijken en een mentale voorbereiding. Dat vraagt werkelijk aandacht."
- Astrid Fortuin (Psychosociale manager FOD Volksgezondheid): "Een goed plan is belangrijk, maar nog belangrijker is dat ieder zijn eigen plek binnen het plan kent. Leer onderling de disciplines kennen en ken uw opdracht en ken ook goed de opdracht van de ander. Bemoei je niet met de opdracht van de ander."
- Jan Vaes (adjutant-chef Crisiscel ter plaatse): "Bereid de witte kolom voor op het collectieve gebeuren en op oorlogsverwondingen."
- Tine Gregoor (Psychiater AIOS ter plaatse): "Ik heb maar één les op de universiteit over triage gehad. Die kreeg ik bij toeval. Tijdens de ramp kwam hij goed van pas. De decaan overweegt nu triage in het curriculum op te nemen. Tevens moet er veel aandacht zijn voor nazorg voor de hulpverleners en nabestaanden en de mogelijkheid om deze twee groepen met elkaar in contact te kunnen brengen."
- Marie-Astrid de Villenfagne (Spoedarts ter plaatse): "Het is belangrijk om de andere hulpverleners op het terrein te kennen. Ken niet alleen de eigen sector, maar ook de anderen."

- Alexis Pauwels (brandweerman / verpleegkundige ter plaatse): "Zet in op training en logistiek. Maalbeek maakte de urgentie plots hoger, waardoor we tijdens trainingen ineens wel het juiste materiaal hebben."

Voor een impressie van de dag:

<https://www.youtube.com/watch?v=6uWYwlmn21Y>

Cartoon: Floris Oudshoorn

Meer informatie

Uitgebreide informatie over het takenpakket van de GHOR kunt u vinden op onze website: www.veiligheidsregio-rr.nl. Daarnaast is over een aantal onderwerpen specifieke informatie gezet in een folderlijst. Wilt u hier meer over weten, neem dan contact op met het GHOR-secretariaat via telefoonnummer 088-8779908.

Colofon

Dit is een uitgave van:
GHOR Rotterdam-Rijnmond
Wilhelminakade 947
Postbus 9154
3007 AD Rotterdam
Telefoon: 088-8779908
E-mail: secretariaatSRC@vr-rr.nl
Website : www.veiligheidsregio-rr.nl

